

Les vicissituds de Narcís Garolera

SARA CABARROCCAS

JOAQUIM ARMENGOL

Diu Narcís Garolera (Vic, 1949) a *Galeries del record* que és un home sense biografia, com solia dir d'ell mateix Salvador

Espriu, i més que deixar testimoni de la seva vida ho vol fer de les vicissituds de l'època que li ha tocat viure. Una època que va de l'any 1949 fins al 2012, amb revisions posteriors, esclar. O sigui que és un llibre contra la desmemòria col·lectiva. Entenc que els que són força més joves que el doctor Garolera hi trobaran l'encant d'un temps esborrat pels anys però que encara perdura en l'imaginari, en papers, fotografies i postals. Per als contemporanis del filòleg, en canvi, ja és tot un altre tema, i a segons qui poden regirar-li el fetge, perquè allà on la toquis, la memòria pot fer mal.

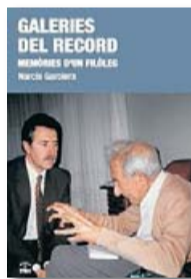
No em queda clar si aquestes memòries tenen una voluntat de servei i testimoniatge d'una època per mostrar-nos l'alè d'un món passat i

canviant fins als nostres dies o bé són l'excusa per passar comptes amb uns quants senyors, un exercici de catarsi, per dir-ho així, personal. En tot cas, no cal dir que són unes pàgines magníficament escrites, planes, de vegades una mica redundants, divertides, crítiques i sucoses en molts aspectes. Sens dubte faran les delícies de molts lectors.

La primera part del llibre traça els anys d'infantesa i joventut i hi ha un esplèndid retrat camperol i del Vic de l'època, el lligam d'un món petri anterior encara a la Revolució Industrial respecte del qual Garolera pren un distanciament irònic. És un temps gris, ensotanat i fred en què gairebé tothom parla català, fins i tot els franquistes. Pàgines que desprenen afecte per l'època i per la família, en especial per la figura paterna, que suscita una gran empatia. És un univers rural, patriarcal, ancorat en antigues creences i supersticions en què la visió del món s'hereta dels avantpassats. Són anys també de passar pel seminari, les

primeres feines, una mili intranscendent i la universitat, amb impagables comentaris sobre professors. I, per damunt de tot, hi ha la descoberta fonamental en la vida del jove Garolera: la profunda vocació per les paraules, per la filologia.

En la segona part hi trobem l'aventura professional, que comença l'octubre del 1974, quan Garolera s'instal·la al pis de Barcelona. Ja amb el títol de filologia catalana a la butxaca, comença el períple docent de la llengua i la literatura catalanes en gairebé tots els nivells educatius, que culmina com a catedràtic emèrit de la Universitat Pompeu Fabra. El capítol com a inspector d'Ensenyament i la ingerència política (pujolisme) en la professió fan enrogir qualsevol. El més rellevant, però, és la trajectòria de Garolera com a filòleg, editant textos de Verdaguier, Sagarra, Pla, Fages de Climent, Gaziel, etc., o les seves aproximacions i textos a destacats escriptors catalans com Caterina Albert, Maragall... I no només pel valor intrínsec de l'obra de Garolera sinó pels referents humans comentats que acompanyen l'autor al llarg dels anys. Coneixences de mestres com Antoni Pladevall, Josep Ruaix, J.V. Foix, Gabriel Ferrater, Joan Solà, Joan Coromines, Antoni Comas, Martí de Riquer... Certament, és una memòria que ret homenatge. Però enmig d'aquests noms n'hi ha d'altres que l'autor anomena "amadíssims enemics": els enemics de Verdaguier, i per tant d'ell mateix, perquè són els que s'han apropiat de Verdaguier i veten Garolera, l'exclouen de l'edició crítica i critiquen públicament el que edita. Són Joaquim Molas, Isidor Cònsul i Ricard Torrents. Les investides continuen quan afirma que a ell, pel fet de no tenir el carnet del PSUC, se li va dificultar l'accés a la càtedra de la Pompeu Fabra; en canvi, a d'altres que sí que el tenien se'ls va facilitar. Com veuen, molta substància per gaudir i valorar. Tot plegat evidencia que la vida no deixa de ser la feina feta i la relació que tenim amb els altres, l'empremta que aquests deixen en la nostra evocació insignificant. ♦

GALERIES DEL RECORD. MEMÒRIES D'UN FILÒLEG NARCÍS GAROLERA EDICIONS DE 1984 624 PÀG. / 20 €

OBRO FIL

TINA VALLÈS

Les xifres de les lletres

No hi ha llibre sense autora. I sense una editora decidida a publicar-lo, tampoc. Amb autora i editora, doncs, la roda de fer llibres engega. Després venen les correctores –més d'una, aviso–; la primera s'encara al text original i hi fa la correcció més profunda, les següents ja el revisen maquetat i en poleixen els serrells fins a deixar-lo a punt de solfa. Si el text està en un altre idioma, ens cal una traductora –i afegim que les traduccions també es corregeixen més d'un cop–. El text maquetat no es fa per art de màgia, necessitem una maquetista. I si va il·lustrat, una il·lustradora; si porta fotos, una fotògrafa; si hi surten mapes, una cartògrafa. Tota aquesta gent l'ha de coordinar algú perquè la feina surti com cal, l'editora de taula o coordinadora editorial. I tota aquesta gent, a més, cobra per la feina que fa, per això necessitem un departament de producció que s'encarregui de la gestió del cost del llibre. Paral·lelament, el departament de premsa treballa en la campanya per donar a conèixer el llibre, i collen la dissenyadora de la coberta perquè els doni ja la imatge definitiva del llibre per a la nota de premsa. Quantes persones hem dit fins ara? Prop d'una quinzena i el llibre encara no ha tocat paper. Caldrà fer proves d'impressió i revisar-les: com més ulls, més net quedarà el llibre. I en acabat l'imprimiran i l'enquadraran i la distribuïdora el repartirà per totes les llibreries. Les de premsa n'enviaran un exemplar a totes les periodistes culturals de l'agenda. A les biblioteques el començaran a comprar. I entre totes faran que el llibre existeixi, arribi a les lectures i sigui llegit. El llibre valdrà menys de vint euros en molts dels casos i hi hauran intervingut una vintena de persones, en el seu procés de producció. Ens hem deixat gent, com ara qui gestiona els contractes d'autoria i de traducció, i s'encarrega de tot el que apareix a la pàgina de crèdits, dipòsit legal i ISBN inclosos. I després heu de saber que hi ha llibres amb índex onomàstic, llibres amb CD, llibres *pop-up*, llibres de cuina..., que fan que moltes altres professions intervinguin en la producció: indexadores, músiques i tècniques de so, cuineres i fotògrafes gastronòmiques, arquitectes del paper... Un dia les del gremi hem de fer un exercici de transparència, que en diuen ara, i posar damunt la taula totes les xifres de les lletres, els números que cal fer perquè un llibre arribi a les lectures i totes ens hi hàgim guanyat dignament la vida. ♦

L'APARADOR

ARA

NO-FICCIO

Invitació al vals
J. PALAU I FABRE
La Mirada

La Fundació La Mirada amplia el seu exquisit catàleg al voltant de la Colla de Sabadell recuperant una conferència de Josep Palau i Fabre sobre el grup sabadellenc i la transcripció de l'elogi radiofònic a *Vals*, de Trabal, poc després que guanyés el premi Crexells.

POESIA

El misantrop
HILARI DE CARA
Pont del petroli

“L'amor dels quasi orbs no és cec, / queda la paraula, el frec / de la pell als dits, l'endemà / és mut. Hauré, però, de començar / a aprendre a boixar en Braille”, escriu el poeta mallorquí Hilari de Cara en aquest nou llibre de poemes, que arriba un any després de *Quaderns del port*, premi Jocs Florals de Barcelona.

FICCIO

Una boda a Lió
STEFAN ZWEIG
Quaderns Crema

Quaderns Crema continua recuperant l'obra de Stefan Zweig, un dels seus autors insígnia, amb quatre narracions. *Una boda a Lió* és un retrat colpidor de la persecució política i religiosa a finals del segle XVIII. Els tres altres contes inclosos al volum són *El camí*, *Dos solitaris* i *Un home que no s'oblida*.